شریعت

ورځپانه

د افغانستان اسلامي امارت مرکزي نشراتي ارگان

د تأسیس کال ۱۳۷٤ هـ.ش/ دوهم پړاو / ۱۸۱ گڼه / سه شنبه ۲۵ شوال‌المکرم ۱٤٤٤ هـ.ق / ۲٦ ثور ۱٤۰۲ هـ.ش / ۱٦ مى ۲۰۲۳ میلادي

مولوی دین محمد حنیف:

از میان ۲۰ کشور داوطلب در معادن غور، به شرکت داخلی اولویت داده شد

سرپرســـت وزارت اقتصاد دیروز در نشســـتی گفت که با وجود انجماد ذخایر ارزی کشور و مشکلات متعدد مالی؛ امارت اسلامی مالیه و تکـــس را افزایش نداده و بـــه فیصدی زمان جمهوریت ثابت نگهداشته است. او همچنین تاکید کرد که پالیسی امارت اسلامی حمایت از شرکت‌های داخلی است.

به گـــزارش «آوا»، مولوی دین محمد حنیف، سرپرســـت وزارت اقتصاد، روز دوشنبه (۲۵ ثور) در نشست اعلام ص۵

معافیت یکساله مکاتب، پوهنتون‌های خصوصی و سکتور زراعت از پرداخت مالیات

مقام‌هـــای امـــارت اســـلامی می‌گویند که بـــر بنیاد هدایت عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه‌الله، کمیته‌ی برای حل مشـــکلات مالیاتی تاجـــران، صنعت‌کاران، منســـوبین معارف، پوهنتون‌ها و بخش خصوصی ایجاد شده است.به گزارش «آوا»، مولوی عبدالسلام حنفی معاون اداری رئیس الوزراء روز گذشـــته در نشست اعلام «ایجاد تسهیلات لازم در موضوعات مهم مالیاتی به هدف رشد ص۵

د هېواد په څلورو زونونو کې کرنیز کمپلکسونه جوړېږي

د کرنې، اوبو لګولو او مالدارۍ وزارت مرســـتیال د مفیـــد نړيـــوال لوژســـتیکی شـــرکت د ځمکنیـــو ترانســـپورتي خدمتونو د پیل په مناســـبت جوړې شوې غونـــډې تـــه ویلي چـــې کرنې وزارت پـــه پام کـــې لري، چې د افغانســـتان په څلورو زونونو کې لـــوی کرنیـــز کمپلکســـونه جوړ کړي. نومـــوړي دغـــه راز ویلـــي چې دمګرۍ د هېواد په لســـو شمالي ولایتونـــو کې له ملخانو ســـره د مبارزې ســـتر کمپایـــن پیل کړی دی.

د خصوصي سکتور د ودې او ملاتړ په موخه مالیه کې کموالی راغلی

٤ مخ

سرپرست وزارت صنعت و تجارت:

کاغذپرانی در ادارات دولتی کاملاً محو می‌شود

سرپرســـت وزارت صنعت و تجـــارت دیروز در نشســـتی گفـــت که قوانیـــن غربی در ادارات دولتی به نفع کشـــور و مردم افغانســـتان نیست و همچنین قابل تطبیق نمی‌باشد. آنان پیشـــرفت کشـــور را با تجـــارت و صنعـــت همراه دانسته و از تاجران خواستند، تا از خارج به کشور برگردند و در قسمت سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف ص۵

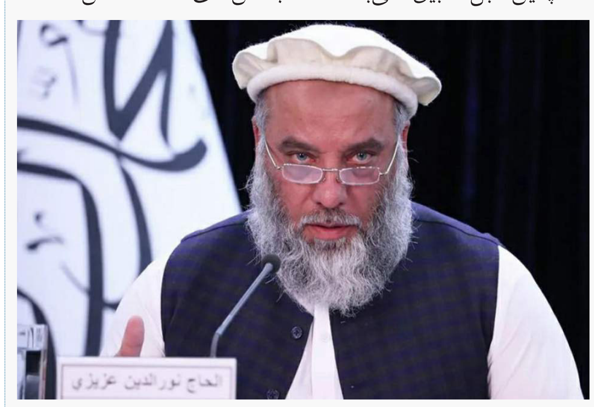

ایراني چارواکي:

د خوړو او درملو ملي اداري سره هرراز همکارۍ ته چمتو یو

د افغانستان د خوړو او درملو ملي اداري سرپرســـت ډاکټر عبدالباري عمر او مل پـــلاوي ایران ته د خپل رسمي ســـفر په لړ کې د یاد هېواد د عامې روغتیا وزارت له مرســـتیال او د بیـــن المللي اریکـــو له رئیس محمد حسین نیکنام سره وکتل. د یـــادې اداري له لوري په یوه خپره شوې خبرپاڼه کې راغلي ۵مخ

د اطلاعاتو او کلتور وزیر:

کلتوري مسایل باید له سیاسي مسایلو سره ونه تړل شي

د اطلاعاتـــو او کلتور سرپرســـت وزیـــر د آغاخان کلتوري خدمتونو د ځانګې له مشـــر، د یونسـکو د فرهنګي اداري پخواني ۵ مخ

والی هرات خواستار استخراج معادن و تطبیق پروژه‌ها در آن ولایت شد

شـــیخ الحدیث مولانا نـــور احمد اســـلام، جار والی هرات، همراه با والیان غور و بادغیس در ســـفر شان به کابل، با مـــلا برادر آخند، معاون اقتصادی ریاســـت الوزراء، شـــیخ شـــهاب الدین دلاور، سرپرســـت وزارت معـــادن و پطرولیـــم و سرپرست وزارت فواید عامه دیدار کردند.شـــیخ اســـلام جار در این دیدارها، بر اســـتخراج معدن مس لعل و سرجنگل هرات تأکید کرد و افزود که شرکت‌ها در قبال به قرارداد گرفتـــن معادن، باید، شـــاهراه‌های هرات–غور و هرات– مزار شـــریف را بازســـازی نماینـــد.وی همچنان بر آغاز پروژه ســـمنت هـــرات نیز تأکید کرد.والـــی هرات همچنان با سرپرست وزارت ص۵

مولوي‌عتیق الله عزیزي:

د کابل سیند ښکلا او حفاظت ته دې پاملرنه وشي

د اطلاعاتو او کلتور وزارت د هنر او کلتور معین مولوي‌عتیق الله عزیزي په مشـــرۍ د تاریخي ابداتو او عامه ســـاحو د ښارني او ســـاتنې کمېټې ناسته ترسره شوه. په دغه غونډه کې د کابل ښـــاروالۍ کلتـــوري رئیس، د آغاخان بنســـټ د کلتوري خدمتونو، د کور او ښـــار جوړنـــې وزارت، چاپیریال ســـاتنې اداري او د تاریخي ۵ مخ

تلاش‌های شبانه روزی شاروالی کابل برای زیباسازی شهری

مسوولین شـــاروالی کابل می‌گویند که این اداره زحمات شـــبانه روزی برای زیبا ســـازی شـــهر کابل انجام می‌دهد و مردم باید با این اداره برای جلوگیری از تخریب زیرساخت‌ها همکار باشـــند.نعمت الله بارکزی، ســـخنگوی شـــاروالی کابـــل در مصاحبـــه بـــا آوا گفته اســـت: که شاروالی کابل زحمات شبانه روزی برای زیبا سازی شهر ص۵

د بغلان د برېښنايي تولید درېیم توربین جوړ شو

د بغلان د برېښـــنا ریاست مسوولین وایي، چې د افغانستان برېښنا شرکت په پرله‌پسې هڅو د بغلان برېښنا ځایي تخنیکي ټیمونو د تولید فابریکې درېیم توربین جوړ او ازمایښـــتي فعالیت ته چمتو شو. ۵ مخ

افزایش سی و چهار درصدی عواید هرات برشنا

عواید هرات برشنا، سی وچهار درصد نسبت به سال پار، افزایش یافته است. ملا محمد انصـــاری معاون تجارتی ولایت هرات برشنا می گوید که این اداره در ســـال ۱۴۰۱ در پهلـــوی این عواید، ۵ فیصد تزیید عواید نســـبت به هدف تعیین شده مرکز به هرات را جمع آوری نمـــوده اند.آقای انصاری می گوید که رونـــد تبدیلی میترهای انالوگ به دیجیتال نیز ادامه دارد.معاون تجارتی هرات برشنا می‌افزاید که در قسمت توسعه پروژه‌های برشنا سال گذشـــته لین پنجم شهرک صنعتی به خاطر کمبـــودی برق افتتاح گردیده و نیازمندی‌ها بر طرف شده است.ملا انصاری علاوه می‌کند ص۵

غزني کې د اوبو بند جوړولو چارې پیل شوې

د غزنـــي ولایـــت د جاغـــوري ولســـوالۍ د زیرک پـــه کلي کې د یوه منځني بند پروژې چارې د ۱۸ میلیونه افغانیو په ارزښـــت د غزني ســـیندیزې فرعي حوزې تخنیکي سلاکار انجنیر محمد نذیر سهار، د جاغوري ولسوال، امنیه قومندان او یو شمېر مشرانو ۵مخ

سرمقاله

افغانستان د ځان بسیاینې په لور

د افغانســـتان حکومـــت چـــې پـــه مســـتقیم ډول د نړیوالـــو اشـــغالگرو په اشـــغال کې و او یا هم د بهرنیو استعمارچیانو د اجنټانـــو لخوا اداره کېـــده د تېرو څلورو لســـیزو په لړ کې د مؤمنـــو او مېړنیـــو افغانانـــو د بې دریغه او لامثالـــه قربانیو پـــه پایله کې د شرقي او غربي ښـــکیلاکگرو ناولـــې هیلې له خاورو سره خاورې کړې او افغانســـتان یې د هغوی له پلیتو قدمونو وژغوره او واک د ملت او هېواد رښـــتینو بچیانو لاس ته ورغی، بې له شـــکه د شـــکر ځای دی له هغې ورځې چې په افغانســـتان کې اسلامي امارت واکمن شـــوی د هېواد په رغونه د ســـړکونو په جوړونه، د تجارت او سوداگرۍ په وده، زراعت په غوړېدا، له پارکونو د تاو شـــویو کټارو په رنگولو، له کابل ســـیند او ولایتونو څخه په نشـــه یـــي توکو روږدو په راټولونـــه او درملنه، د څلورو لارو پـــه نوې بڼه رغونه بوخت دي.د قوشـــتیپې کانال چـــې له دریو ولایتونـــو بلخ، فاریاب اوجوزجانه تیرېـــږي او ۲۸۰ کیلو متره اوږدوالی لري چې د یـــادو ولایتونو زراعتي ځمکې به ترې په منظم ډول خړوبېږي دغـــه کانال چې ۱۰۰ مـــتره عرض لري د هېـــواد په کچه یو ســـترکانال گڼل کېږي،د مرحوم محمـــداوود خان پنځه کلن پلان کې شـــامل کارونه یې ښـــه په درز روان کړي،چې دا د افغـــان ملت او زموږ د هیواد لپاره یوه ښـــه زری او نیک پال بولم.همدارنگه اسلامي امارت په دې توانېدلی،چې له خپلو عوایـــدو د هېواد بودیجه وټاکي چې دا گام د بهرنیو هېوادونو پرته ناشـــونی و، د خپل ملت او هېواد لپاره ۲مخ

د خصوصي سکتور د ودې او ملاتړ په موخه مالیه کې کموالی راغلی

د اسلامي امارت د مشرتابه لـه لـوري د خصوصـي سـکتور د ودې او ملاتـړ پـه موخـه پـه مهمـو مالياتـي موضوعاتـو کـې آسـانتياوي رامنځتـه شـوې.

د عاليقـدر اميرالمؤمنيـن حفظـه اللـه د ۳۰۲۹ ګڼـې او(۱۴۴۴/۸/۲۵) نېټې ځانګـړي حکـم پـر بنسـټ د رياسـت الـوزراء د اداري مرسـتيال مولـوي عبدالسـلام حنفـي پـه مشـرى، د معاشـاتو او تشـکيلاتو کمېسـيون د غـړو ترڅنـګ د مشـرتابه مقـام اسـتازي مولـوي احمـد جـان بـلال، د صنعـت او سـوداګرۍ وزارت سرپرسـت، د اقتصـادي کمېسـيون اسـتازي، د ماليـې وزارت مرسـتيال او اړونـدو رياسـتونو مسـئولينو او د خصوصـي سـکتور د بېلابېلـو برخـو اسـتازو پرلـه پسـې کاري غونـډې وکـړې.

پـه دې غونـډو کـې پـر مالياتـي اصولـو بانـدې هـر اړخيـز بحثونـه وشـول، چـې د اړتيـا پـر اسـاس د خصوصـي سـکتور د بېلابېلـو صنفونـو او ټولنـو اسـتازي هـم پـه اختصاصـي مجلسـونو کـې و پوښـتل شـول او پـه پايلـه کـې د توظيـف شـوي هيئـت لـه لـوري د ماليـې وزارت او خصوصـي سـکټور ترمنـځ مالياتـي سـتونزې مشـخصې، حـلارې ورتـه پيـدا او د مشـرتابه عالـي مقـام تـه وړانـدې شـوې.

د مشـرتابه عالـي مقـام د خصوصـي سـکټور د ملاتـړ او ودې پـه موخـه وړانـدې شـوي وړانديزونـه د (۳۷۵۸) ګڼـې او (۱۴۴۴/۱۰/۲۳ هــ ق) نېټـې حکـم پـه وسيله پـه لانـدې ډول تائيـد کـړل:

۱- د صنعتـي سـکټور د ودې او پراختيـا لپـاره د دې سـکټور (۴سـلنه) ربعـواره انتفاعـي ماليـه (۲سـلنه) تـه راټيټـه شـوه.

۲- د صنعـت د ملاتـړ او ودې پـه موخـه کرنيـز، صنعتـي او سـوداګريزو سـکټورونو تـه (۷سـلنه) قـراردادي موضوعـي ماليـه معـاف شـوه.

۳- د خصوصـي پوهنتونونـو، مدارسـو او ښـوونځيو لپـاره (۴سـلنه) انتفاعـي ربعـواره ماليـه د يـو کال (۱۴۰۲ مالـي کال) لپـاره معـاف شـوه.

۴-ټـول هغـه بنسـټونه (لـه بانکونـو، مخابراتـي او ټکنالـوژي، امنيتـي، هوايـي، خدماتـي، دولتـي تصديـو او شـرکتونو پرتـه) چـې د مالياتـي اصولـو لـه مخـې د بررسـۍ وړ دي، هغـوی تـه اختيـار ورکـړل شـو، چـې کـه څـوک د فروشـاتو لـه سـرجمعه ۰،۵ سـلنه د امـارت حسـاب تـه جمـع کـوي او کـه کـوم نهـاد يـا بنسـټ پـه دې نـورم بانـدې راضـي نـه وي، نـو بيـا دې پـه عـادي ډول خپلـه بررسـي وکـړي (پـه دې پرېکـړه کـې بـه لـه فتحـې مخکـې ټولـي د بررسـۍ وړ دوسـيې د اظهارنامـې د وړانـدې کولـو لـه نېټـې څخـه تـر ۵ کلونـو پـورې د اعتبـار وړ وي).

۵- د ماليـې وزارت بـه د ۹ مياشـتو پـه جريـان کـې د ۵ کلونـو د بررسـي مـوده، يـو کال تـه راټيټـوي.

۶- د ماليـې وزارت داخلـي تفتيـش او د تفتيـش عالـي اداره دې پـر شـرکتونو بېـرون نويسـي نـه کـوي، بلکـې د اداراتـو اجـراآت دې بررسـي کـړي، د نيمګړتيـا پـه صـورت کـې دې اداراتـو تـه اصلاحـي لارښـووني وکـړي.

۷- د ماليـې وزارت مؤظـف دی، ترڅـو هغـه دوسـيې چـې لـه ولايتونـو مرکـز تـه را انتقـال شـوي وې، پـه مرکـز کـې د مخکينيـو حسـابونو لـه تصفيـه کېـدو وروسـته دې بېرتـه خپلـو ولايتونـو تـه انتقـال او د يـو خـاص مېکانيـزم پـه وسيله بررسـي کـړي.

۸- د تېلـو او ګازو د پمـپ سټېشـنونو اړونـد د پخوانـۍ اداري د وخـت بررسـۍ معـاف شـوه او يـاد سـکټور بـه د نـورو کلونـو لپـاره (۶،۰) افغانـۍ فـي لېټـر ثابتـه ماليـه د اسـلامي امـارت حسـاب تـه ورکـوي.

۹- سـوداګرو او صنعـت کارانـو تـه دې د مرکـز پـه څېـر پـه هـر زون کـې د پاسـپورټونو د توزيـع سـهولتونه برابـر شـي.

۱۰- د بهرنيـو چـارو او سـوداګرۍ او صنعـت وزارتونـه مؤظـف دي، چـې د سـوداګرو او صنعتګـرو د ويـزو اخيسـتلو سـتونزه د ټولـو اړونـدو هېوادونـو لـه سـفيرانو سـره شـريکه کـړي او پـه پايلـه کـې د سـوداګرو او صنعتګـرو د ويـزو سـتونزه حـل کـړي.

۱۱- د بانکونـو د موجـوده حالـت پـه نظـر کـې نيولـو سـره دې د پيسـو پـه اجـراء کولـو کـې تدريجـي اقـدام وشـي.

۱۲- د صرافانـو د مالياتـو پـه اړه د ماليـې وزارت لخـوا لـه صرافانـو سـره وروسـتۍ پرېکـړه تائيـد ده او لـه دې وروسـته دې ماليـه د اظهارنامـې پـه وسيله ورکـړي. (توافـق دا وو، چـې د ۱۴۰۱ مالـي کال وروسـته او د ۱۴۰۲ مالـي کال لـه پيلـه بـه ټـول صرافـان ماليـه د اظهارنامـې پـه وسيله ورکـوي).

۱۳-زاړه جوازونـه چـې پخـوا صـادر شـوي او کلونـه کېـږي تمديـد شـوي نـه دي، د مشـخص کېـدو لپـاره دې يـوه ګـډه کاري کمېټـه جـوړه او بيـا د دغـو جوازونـو د لغـوه کېـدو لپـاره دې د ماليـې او سـوداګرۍ او صنعـت وزارتونـو د مطبوعاتـي کنفرانـس لـه لارې د دې شـرکتونو مسـؤلينو تـه وخـت ورکـړل شـي، چـې د ټاکلـي وخـت تـر پـوره کېـدو مخکـې خپـل مسـؤليتونه خـلاص او يـا دې هـم خپـل غيرفعـال شـرکتونه فعـال کـړي، د وخـت د پـوره کېـدو پـه صـورت کـې بـه بيـا دواړه وزارتونـه د لغـوه کېـدو تصميـم نيسـي.

۱۴- د سـوداګرو او صنعتکارانـو د اسـانتيا لپـاره ټولـې اړونـدې امارتـي اداري مکلفـې دي، ترڅـو پـه ټولـو بندرونـو کـې د اسـان خدمـت يـا واحـد چتـر مرکزونـه فعالـه کـړي او کاري وخـت يـې د ګمرکونـو د کاري وخـت تابـع وګرځـوي.

۱۵- د ماليـې وزارت او د خصوصـي سـکټور څلـور خونـې مکلفـې دي، ترڅـو د دواړو لوريـو ترمنـځ د سـتونزو د دايمي حـل لپـاره يـوه ګـډه دايمـي کاري کمېټـه رامنځتـه کـړي او د خصوصـي سـکټور پـه مالياتـي او ګمرکـي سـتونزو بحـث وکـړي او د نـه حـل کېـدو پـه صـورت کـې يـادې سـتونزې لـه مشـرانو سـره شـريکې کـړي.

۱۶- د کرنـې، اوبـو لګولـو او مالـدارۍ وزارت تـه دنـده وسـپارل شـوه، چـې د خصوصـي سـکټور پـه همـکارۍ د هېـواد پـه مختلفـو ولايتونـو کـې شـته سـړې خونـې فعالـې او د نويـو خونـو د ودانولـو پـه موخـه اقـدام وکـړي.

۱۷- د جوازونـو د توزيـع لپـاره د تجـارت او صنعـت وزارت لـه لـوري دې، د واحـد چتـر جـوړه شـوې طرحـه تائيـد او تطبيـق شـي.

۱۸-تجارانـو تـه د سـهولت او د وخـت د ضايـع کېـدو د مخنيـوي پـه موخـه د جوازونـو د معيـاري وېـش لپـاره دې د ماليـې، سـوداګرۍ او صنعـت وزارتونـو ترمنـځ برېښـنايي سيسـټمونه يـو لـه بلـه سـره وتـړل شـي.

۱۹- د کاري چټکتيـا او مراجعينـو تـه د اسـانتياوو پـه موخـه د ماليـې او سـوداګرۍ او صنعـت وزارتونـو ترمنـځ د مراسـلاتو د برېښـنايي کېـدو لپـاره مېکانېـزم جـوړ او عملـي شـي.

۲۰- د جوازونـو د وېـش لپـاره دې د متخصصينـو کمېټـه جـوړه شـي، چـې د سـوداګرۍ سـکټور پـه ګـډون هـر سـکټور تـه د جـواز تـر ورکولـو مخکـې د دوی ترتيـب شـوی سـوداګريز (بزنـس) پـلان وارزوي.

۲۱- د جـواز د ورکـړې پـه وخـت کـې د ماليـه ورکونکـې د پېژندنـې ګڼـه (TIN)د بنسـټ (شـرکت) پـه نامـه د اړيکـو فعالـه شـمېره، د بنسـټ پـه نامـه برېښـنايي پتـه، د بنسـټ پُسـتي او د دفتـر دقيقـې پتـې او د بنسـټ پـه نامـه ځانګـړی بانکـي حسـاب چـې يـوازې د بنسـټ يـا شـرکت پيسـې ورتـه راشـي (نـه غيرتجارتـي پيسـې) شـرط دی.

۲۲- د واقعـي تجارانـو د تثبيـت لپـاره د سـوداګرۍ جـواز تـر اخيسـتلو مخکـې اخيسـتونکی بايـد پنځـه سـوه زره (۵۰۰۰۰۰) افغانـۍ پـه بانکـي اکونـټ کـې د تضميـن پـه شـکل بـلاک کـړي.

۲۳- جعلـي جوازونـه چـې پـه هـره اداره (ګمرکونـو، مسـتوفيتونه او نـورو ادارو) کـې پيـدا شـول هلتـه دې قيـد او عامليـن دې عدلـي او قضايـي ارګانونـو تـه معرفـي شـي او کـه جوازونـه د تخلـف لپـاره کارېـدل، نـو جوازونـه او مالکيـن دې پـه تـور لېسـت کـې شـامل شـي، ترڅـو پـه راتلونکـي کـې د جوازونـو د ورکـړې حـق تـرې سـلب شـي او هـم دې عامليـن عدلـي او قضايـي ارګانونـو تـه معرفـي شـي.

۲۴- د مشـتريانو پېژندلـو(Know your customer) فورمـه، چـې پـه هغـه کـې د دواړو وزارتونـو مشـتريان، چـې جوازونـه يـې اخيسـتي او ماليـه ورکـوي لـه سـره را غوښـتل کېـږي او موجوديـت يـې تثبيتـږي؛ بايـد جـوړه او عملـي شـي.

۲۵- پـه ګمرکونـو کـې د اسـنادو د پړاوونـو ترسـره کولـو لپـاره يـو اسـتازی کـولای شـي حـد اکثـر د دريـو شـرکتونو اسـناد طـی مراحـل کـړي.

۲۶- پـه سـرعت سـره د جوازونـو د ورکـړې لپـاره دې د جـواز د ورکـړې پـه مرکـز کـې د احصايـې اداري تـه يـوه ځانګـه د برېښـنايي تذکـرو د جوړېـدو لپـاره ځانګـړې کـړای شـي، ترڅـو د احصايـې د اداري لـه لـوري د برېښـنايي تذکـرې د ورکـړې ځانګـه فعالـه شـي.

۲۷- د کرنـې، اوبـو لګولـو او مالـدارۍ وزارت بـه دوا پاشـل(Fumigation) اجبـاري نـه، بلکـې اختيـاري کـوي.

افغانستان د ځان بسیاینې...

سـتر ويـاړ ګڼم تېر فاسـد نظام چې لـه بهرنيو مرسـتو برخمـن و پـه دې ونه توانېـده چې په دغسـې اسـاسي او بنيادي پـروژو کار وکړي برعکس د دغه رنګ پروژو لپاره ځانګړې شـوې پيسـې يې هم له ځان سره يوووړې،په هېواد کې يې هم د عامو وګړو شـتمنۍ او ځمکې غصب او د خپلـو ځانونو لپـاره بلډينګونه جوړکړل،د دوی له دغه ډول جناياتـو څرګندېږي چې دغه د دې هېـواد اصلـي واکمنـان نه بلـې د پرديو ګوډاګيـان وو،نـو معلومه شـوه چې اوسـني واکمن زموږ د هېواد او ملت رښـتيني بچيان او مالکان دي او ډېر ژر به که خدای (ج) غوښـتل افغانسـتان په خپل ځان بسيا او پرمختګ په لور خوځښـت پيل کړي او انشـاءالله ډېر ژر به په خپلو پښـو د دريدو توان ولـرو. د يوه ودان او پرمختللي افغانسـتان د جوړېدو په هيله

۲۹۵ زرافغانانو ته ...

کولی شي خپل کورونه ګرم کړي، روغتونونه فعاليت کولی شي اوسوداګريزې چارې هم ارزښتناکه کاري فرصتونو ته دوام ورکولی شي. د ملګرو ملتونو پراختيايي اداري ويلي، په دې برخه کې به خپلو هڅو ته دوام ورکړي. افغانسـتان سـره له دې چې د لسـګونو زره مېګاواټه برېښـنا د توليد طرفيت لري خو د اړتيا وړ ډېره برېښنا له بهره واردوي.

کمک ۲ میلیون دالری بانک ...

به ۲ ميليون دالر گروپ بانک توسـعه اسلامی به صندوق امانی بشردوستانه افغانستان تشکر می‌کند.يونسيف از اين پول به منظور تامين آب پـاک برای ۳۲۰۰۰ نفر و درمان بيش از ۱۸۷۰۰ کودک مبتلا به سـوء تغذيه حاد شديد در روستاهای افغانستان اسـتفاده خواهند کرد.گفتنی است پيشتر يونيسف هشـدار داده بود که اگر بودجه برای تهيه غذای درمانی دريافت نکند ممکن است تعداد زيادی از کودکان مبتلا به سوء تغذيه در افغانستان جان بدهند.

حملات توپخانه‌ای ...

غزه شليک شده است. اين موشک به سمت عسقلان شليک شده بود. يک منبع در اتاق عمليات مشترک گروههای مقاومت اما خبر داد که اين راکت به خاطر نقص فنی شـليک شده بود و مقاومت، به آتش‌بس پايبند است. پيش از اين نيز، «باراک راويد» خبرنگار و تحليلگر صهيونيست مدعی شـد که «وندی شرمن» معاون وزير خارجه امريکا از «ران درمر» وزير امور راهبردی و ديپلماسی عمومی رژيم صهيونيستی خواسته است که برای دستيابی به آتش بس فوری به منظور بازگرداندن آرامش و جلوگيری از تشـديد تنش تلاش کند.اين در حالی است که واشنگتن از زمان آغاز دور جديد تجاوز رژيم صهيونيسـتی به نوار غزه، اين تجاوز را محکوم نکرده است و حتی در کنار دولت انگليس از صدور بيانيه مطبوعاتی شورای امنيت در محکوميت تجاوز رژيم صهيونيستی به نوار غزه جلوگيری کرد.

بامداد سه‌شنبه هفته گذشته بود که ارتش رژيم صهيونيستی اعلام کرد که عمليات نظامی جديدی با نام «الدرع و السهم» (سپر و پيکان)، را عليه نوار غزه آغاز کرده و حملات به مواضع جنبش مقاومت جهاد اسـلامی برای سه روز ادامه خواهد داشت.در دومين روز تجاوز رژيم صهيونيستی به نوار غزه، اتاق مشترک گروه‌های مقاومت فلسطين از آغاز عمليات«ثأر الاحرار» (انتقام آزادگان) خبر داد و پاسخ راکتی و موشکی مقاومت آغاز شد. بر اسـاس جديدترين آمار از شمار قربانيان فلسطينی در دور جديد تجاوز صهيونيست‌ها به نوار غزه، ۳۳ نفر شهيد و ۱۴۷ نفر مجروح شده‌اند.

بازداشت ۳۶ تن ...

ولايت کشور بازداشت نمودند.از اين ميان: پنج تن از کندز، سه سارق و سـه تن در پيوند به فسـاد اخلاقی از تخار، يک تـن در پيوند به قتل همراه با يک سارق از خوست، يک تن در پيوند به قاچاق ۲۰۰ کيلوگرام سـنگ‌های قيمتی از بولدک کندهار، دو سارق در پکتيا، ۱۳ تن در پيوند به سـرقت، قتل و ديگر جرايم از ولايت پکتيکا و يـک گروه پنج نفری از آدم ربايان در بلخ، بازداشت شدند. در همين حال، پوليس مبارزه با تروريزم ۲۹ ميل سلاح سبک و سنگين، هشت هزار فير مرمی مختلف النوع، سه دوربين شب و ديگر تجهيزات نظامی را از مربوطات ولسوالی پشت کوه ولايت فراه کشف و ضبط کردند.

د اقلیمي بدلون له امله ...

بانډې ۴۷۹ ميليونه ډالرو ته اړتيا ده. د شـويو څېړنو د پايلو له مخې په دې وروستيو کلونو کې د افغانستان په ډېرو سيمو کې د تر ځمکې لاندې اوبو سطحه هم ډېره ټيټه شوې ده. د افغانستان لپاره د اروپايي ټولنې اسـتازولۍ تېره اونۍ په يوه ټويټ کې ويلي چې افغانسـتان د بشري بحرانونو او طبيعي پېښـو له اړخه په نړۍ کې له خطر سره مخ څلورم هېواد دی.

خوارج له صدر اسلام څخه، بیا د نن تر دواعشو

اتمه برخه - عبدالرحمن محمود

د خوارجو موقف د خپلو مخالفینو پر وړاندې.
خوارج لـه خپلـو ټولـو مخالفینو څخـه برئت لازمي بولـي، برئت پـه دې معنـی چې بغض بـه ورسـره کـوي، بـد بـه ورتـه وایـي ، لعنت بـه پـر وایـي ، کـه مخالفیـن یـې کافـران وي ، یـا ګنهـکاره مؤمنـان ، یـا هغـه څـوک چـې د دوی د تـګلارې مخالـف وي ، اوسـنیوخوارجو خـو دا هـم پسـې اضافـه کـړه چـې کـوم څـوک د دوی امیـر تـه بیعـت نـه لـري هغـه هـم مرتـد او واجـب القتـل دی.
د خوارجـو پـه نـزد لـه دې ټولـو برئـت ضـروري دی ، د دې برئـت مقتضیٰ نـو بیـا داده چـې ډېـر مؤمنـان لـه ملتـه وباسـي، او مبـاح الـدم یـې وبولـي.
قدیـم خـوارج د حضـرت عثمـان رض خلافـت منـي، خـو فقـط د هغـه د خلافـت پـه لومـړي شپږ کلونـو کـې یـې منـي ، وروسـته یـې بیـا کافـر بولـي العیـاذ باللـه.
همـدا ډول د حضـرت علـي رضـي اللـه عنـه خلافـت منـي، خـو تـر هغـه وختـه چـې د حضـرت معاویـة رضـي اللـه عنـه سـره یـې د اختـلاف ختمولـو لپـاره دریمګـړی وټاکـه لکـه مخکـې چـې یـې تفصیـل بیـان شـوی ، وروسـته تـر هغـه بیـا کافـر شـو ، العیاذباللـه.
د خوارجـو یـو شـاعر عمـران بـن حطـان د هغـه ابـن ملجـم شـقي پـه اړه وایـي چـې حضـرت علـي رض یـې پـه شـهادت رسـولی وو.
(یا ضربة من تقي ما اراد بها الا لیبلغ من ذي العرش رضوانا)
ای د نیـک انسـان ګـذاره ، چـې پـه هغـه ګـذار سـره یـې هـدف یوائـې د مالـک العـرش جـل جلالـه رضـاء وه.
عـروة بـن ادیـة لومـړی بهرنـی و،چـې تـوره یـې د خپـل باطـل مذهـب د ملاتـړ او دفـاع لپـاره را و ایسـتل ، هغـه د نهـروان لـه جنګـه ژونـدی ووت ، زیـاد بـن عبیـد تـه حاضـر شـو ، هغـه ورتـه وویـل پـه ابوبکـر او عمـر کـې څـه وایـې ؟ د هغـو پـه اړه یـې ښـه وویـل ، بیـا یـې د حضـرت عثمـان او حضـرت علـي رضـي اللـه عنهمـا پـه اړه پوښـتنه ورڅخـه وکـړه ، ده خارجـي پـه ځـواب کـې ورتـه وویـل: عثمـان د خپـل خلافـت پـه لومړیـو شـپږو کلونـو کـې خلیفـه و ، بیـا وروسـته کافـر شـو او علـي هغـه وخـت کافـر شـو چـې لـه معاویـه سـره یـې د مخالفـت ختمولـو لپـاره دریمګـړی وټاکـه، العیاذباللـه.
بیـا یـې د حضـرت معاویـه رضـي اللـه عنـه پـه اړه پوښـتنه ورڅخـه وکـړه ، دې ظالـم خارجـي و هغـه تـه هـم ډېـر بـد او رد وویـل.
عبدالقاهـر بـن طاهـر البغـدادي پـه «الفـرق بیـن الفِـرق» کـې را نقـل کـړي چـې خوارجـو پـر تکفیـر د حضـرت عثمـان او علـي او د جنـګ جمـل پـر شـریکانو او د حضـرت علـي رض او معاویـة رض پـر دریمګـړو ، او د دریمګـړو پـه ټاکلـو چـې څـوک خوښ و، د دې ټولـو پـر تکفیـر یـې اجمـاع کـړې.
امـام شهرسـتاني لیکـي(ویجمعهـم القـول بالتبـري مـن عثمـان و علـي و یقدمـون ذلـك علـی کل طاعـة، ولا یصححـون المناکحـات الا علـی ذلـك)
د دوی ټولـو پـر برئـت لـه حضـرت عثمـان او علـي څخـه اجمـاع ده او لـه دوی برئـت پـر ټولـو عباداتـو مقـدم بولـي او چـې څـوک پـه دغـه عقیـده نـوي نـکاح ورسـره روا نـه بولـي. العیاذباللـه.
همـدا ډول دوی خپـل ټـول مخالفیـن کفـار او لـه ملـت څخـه خـارج بولـي ، بلکـې «نافـع بـن الازرق الخارجـي» ټـول هغـه خلـک کفـار بلـل چـې ده تـه یـې هجـرت نـه کاوه، پـه همـدې باطلـي عقیـدې خوارجـو د ډېـرو مسـلمانانو معصومـې وینـې تویـې کـړې.
امـام طبـري د شـپږ اتیایـم کال د احداثـو او واقعاتـو پـه اړه لیکـي، خـوارج یـادوي(یقتلـون الولـدان والنسـاء والرجـال و یبقـرون الحبالـی) ماشـومان ، ښـځې، سـړې یـې وژل ، د حمـل لرونکـو مېرمنـو خیټـې یـې څیرلـې.
ابـن الاثیـر لیکـي: خوارجـو د سـماک پـه نـوم یـو کـس ونیـوه، لـور یـې ورسـره وه ، چـې کلـه یـې واژه لـور یـې دې خوارجـو تـه وویـل: یـا اهـل الاسـلام! پـلار مـې مریـض دی، زه یـوه داسـې نجلـۍ یـم چـې پـه رب جـل جلالـه قسـم فاحـش عمـل مـې نـه دی کـړی، او نـه مـې ګاونـډی زهیـر کـړی، نـه مـې چاتـه کتلـي او نـه مـې د بـدۍ اراده کـړې، خـو خوارجـو بیـا هـم پـرې نـه ښـودل ، چـې کلـه یـې دا وژل د دوی د لـه وار مخکـې هغـه مـړه را پرېوتـل ، بیـا یـې پـه تـوره د هغـې لاسـونه او پښـې ورڅخـه قطـع کړې.خلاصـه دا چـې د خوارجـو د ظلـم او وحشـت تفصیـلات او جزئیـات دومـره زیـات دي چـې مسـتقل کتابونـه پـرې لیـکل کیـدای شـي، لارفـع اللـه لهـم رایـة، رب جـل جلالـه دې د دوی بیـرغ نـه پورتـه کـوي. امیـن
خوارج د کفارو په مقابل کې... نور بیا

هند او عمان کې د افغان سفارتونو وضعیت او د بهرنیو چارو وزارت اقدامات

رحمت الله فیضان

پـه هنـد کـې د میشـتو افغـان کډوالـو اسـتازو پـه دغـه هیـواد کـې د افغانسـتان پـر سـفیر فریـد مامونـدزي، د دې سـفارت پـر مالـي او اداري مسـوول ضیاءاللـه هاشـمي او د سیاسـي برخـې پـر مسـوول ابراهیـم شـکیب ایـازي بانـدې د مالي او اداري فسـاد ، اختـلاس لـه املـه عریضـه وکـړه چـې پـه دې عریضـه کـې د بهرنیـو چـارو وزارت تـه لیـکل شـوي :
پـه هنـد کـې افغـان سـفیر فریـد مامونـدزي، ضیاءاللـه هاشـمي او ابراهیـم شـکیب ایـازي لهخـوا «پـه غیـر قانونـي او د ډیپلوماټیکـو ارزښـتونو خـلاف د سـفارت دوه تعمیرونـه چـې شـپږ اپارټمانونـه کېـږي او د چمـن پـه نـوم یـوه ازاده سـاحه چـې د نیـم جریـب پـه محـدوده کـې ځمکـه راځـي، یـوه هنـدي شـرکت تـه لـه هـر ډول قانونـي پروسـې، د مرکـز لـه اجـازې او هدایـت پرتـه پـه اجـارې ورکـړې ده.»
همـدراز راغلـي چـې «دې قـرارداد شـاوخوا ۱۰ میاشـتې دوام وکـړ، خـو وروسـته پـه هنـد کـې د میشـتو افغانانـو لـه فشـار سـره مـخ شـول او لـه هنـدي شـرکت سـره یـې بالاخـره قضیه رامنځتـه شـوه.»د عـرض پاڼـې لـه مخـې، «دا مهـال هنـدي شـرکت پـر فریـد مامونـدزي او ضیاءاللـه هاشـمي د هنـد پـه محاکمـو کـې د دوه نیـم کـروړه هنـدۍ کلـدارو د جعـل او فسـاد دعـوه کـړې او د هنـدي شـرکت پـلان دا دي چـې وروسـته د څـو کلونـو لـه تېرېـدو څخـه د هنـد د محاکمـو د پرېکـړې پـر اسـاس شـاوخوا نیـم جریـب چمـن چـې میلیونونـه ډالـره ارزښـت لـري، پهخپـل نـوم کـړي.»
پـه هنـد کـې د میشـتو افغانانـو د عریضـې پـه غبرګـون کـې د بهرنیـو چـارو وزارت اړ شـوی چـې فریـد مامونـدزي لـه دندې ګوښـه او پـر ځـای یـې قـادر شـاه د سـفارت د سرپرسـت پـه توګـه و ټاکـي .داسـې ویـل کېـږي چـې کلـه د افغانسـتان پخوانـي سـفیر مامونـدزي د بهرنیـو چـارو وزارت لـه لـوري لـه دنـدې ګوښـه کېـږي دا مهـال نومـوړی پـه لنـدن کـې پـر رخصتـي وتلـی و ، مامونـدزي یـې هڅـه وکـړه چـې بېرتـه هنـد تـه وګرځـي خـو هنـدي پولیسـو تـر پنځـو ورځـو پورې اجـازه ور نـه کـړه ؛ کلـه چـې هنـد تـه لاړ بیـا یـې هڅـه وکـړه چـې نـوي ټاکل شـوي سرپرسـت سـفیر قادرشـاه خپـل دفتر تـه پرېنـږدي بیـا هـم هنـدي پولیسـو مداخلـه کـړي او د هنـد د بهرنیـو چـارو وزارت ورتـه ویلـي چـې نـوره یـې دنـده پـای تـه رسـېدلي او لـه هنـده بایـد ووزي .
اخـوا تـه بیـا د بهرنیـو چـارو وزارت د مطبوعاتـي څانګـي مرسـتیال پـه یـوه غږیـزه خبرتیـا کـې د عمـان پـه سـلطنت کـې میشـتو افغانانـو تـه خبـر ورکـړي چـې پـه عمـان کـې د افغانسـتان پخوانـي سـفیر قـدم شـاه شـهیم لـه دې وروسـته د سـفیر پـه توګـه دنـده نـه شـي تـر سـره کولـی او نومـوړي، د ا.ا.ا لـه لـوري یـې وظیفـه پای تـه رسـېدلي او لـه دیپلوماتیک اړخـه نـور نـه شـي کولـی چـې د سـفیر پـه توګـه پـه عمـان کـې دنـده تـر سـره کـړي .ښـاغلي تـکل پـه عمـان کـې لـه میشـو افغانانـو غوښـتي چـې لـه قـدم شـاه شـهیم سـره نـور پـه رسـمي چـارو کـې مرسـته ونـه کـړي او نـه هـم مرسـته تـرې وغـواړي . د بهرنیـو چـارو وزارت مرسـتیال ویانـد پـه خپلـه اعلامیـه کـې دا هـم زیاتـه کـړې چـې : ا.ا لـه فسـاد سـره د مبـارزې پـه برخـه کـې ډېـر جـدي دي او د بهرنیـو چـارو وزارت هیڅـا تـه اجـازه نـه ورکـوي چـې لـه سیاسـي اسـتازولیو د ځـان پـه ګټـه د شـخصي جیـب لپـاره ګټـه پورتـه کـړي.بـل لـور تـه د افغانسـتان د بهرنیـو چـارو وزارت پـه یـوه بـل تـازه اقـدام کـې پـه اتریـش کـې د جمهوریـت د وخـت د سـفیري منیـژه باختـري ، پـه کویـت د افغانسـتان د سـفارت سـفیر سـید جاویـد هاشـمي او پـه عمـان کـې د افغانسـتان د سـفیر قـدم شـاه شـهیم سیاسـي پاسـپورتونه باطـل او د نـه بـاور وړ اعـلان کـړي ، د دې ترڅنـګ د بهرنیـو چـارو وزارت د یـو متحدالمـال مکتـوب لـه لارې چـې خپلـو سیاسـي نماینده‌ګیـو تـه یـې صـادر کـړي وایـي: د افغانسـتان سیاسـي پاسـپورت پنځـه کالـه وخـت لـري کلـه چـې یـې وخـت ختـم شـي د تمدیـد قابلیـت نـه لـري نـو پـه دې اسـاس ټولـو نماینده‌ګیـو تـه خبـر ور کـول کېـږي چـې د سیاسـي پاسـپورتونو لـه تمدیـده ډډه وکـړي .د بهرنیـو چـارو وزارت پـه بهـر کـې خپلـو سیاسـي اسـتازولیو تـه نـږدې دوه کالـه وخـت ورکـړ تـر څـو پـه خپلـه تـګلاره کـې بدلـون را ولـي او پـه بهـر کـې د افغانسـتان سیاسـي نماینده‌ګـۍ لـه مرکـز سـره وصـل کـړي خـو داسـې مالومېـږي چـې لـه افغانسـتانه بهـر د سیاسـي نماینده‌ګیـو جمهوریـت پلـوه ډیپلوماټـان نـه غـواړي چـې د افغانسـتان سیاسـي نماینده‌ګـۍ لـه خپـل هیـواد څخـه دسـتور تـر لاسـه کـړي اوس داسـې مالومېـږي چـې د بهرنیـو چـارو وزارت د رهبـرۍ هیئـت حوصلـه نـوره ختمـه شـوې او غـواړي د جـدي اقداماتـو لـه لارې پـه بهـر کـې د افغانسـتان سیاسـي نماینده‌ګـي لـه مرکـز سـره پینـه کـړي .

مبارزه با پولیو مسوولیت ملی وبین المللی ماست

مبصر آژانس باختر

برنامـه فـوق العـاده واکسـین پولیو امـروز در کشـور آغاز شـد، در ایـن دور ۶ اعشـاریه ۴ میلیـون کودک در ۲۳ ولایت کشـور در براب‍ـر پولیـو واکسـین خواهنـد شـد.مبصر آژانـس باختـر مینـگارد؛ وزارت صحـت عامـه در همـکاری نهـاد هـای بیـن المللـی بعـد از آن تصمیـم بـه راه انـدازی برنامـه فـوق العـاده واکسـین پولیـو در کشـور گرفتنـد کـه یـک واقعـه مثبـت از بیمـاری پولیـو در ولسـوالی بتی کـوت ننگرهاربه ثبت رسـیده اسـت.مرض فلـج کـودکان کـه توانایـی حرکـت را از انسـان می‌گیـرد، توسـط یـک ویـروس خـاص ایجـاد می‌شـود و معمـولاً کـودکان زیـر پنـج سـال را مبتـلا می‌سـازد، امـا در برخـی مـوارد ممکـن اسـت بزرگسـالان را نیـز مبتـلا سـازد.
ایـن مـرض یـک مـرض ویروسـی شـمرده شـده کـه سـبب آسـیب‌های عصبـی در کـودکان می‌شـود و در نتیجـه اختلالاتـی ماننـد فلـج، مشـکلات تنفسـی و غیـره در بـدن مریـض ایجـاد می‌کنـد و حتـی سـبب مـرگ وی می‌شـود.
برنامـه واکسـین پولیـو در حالـی بار دیگـر در کشـور راه اندازی شـده اسـت کـه افغانسـتان خـود را بـه یـک قدمی محـوی این بیمـاری رسـانده اسـت مگـر وقایـع اخیـر نشـان میدهـد کـه نبایـد راه احتیـاط را از دسـت داد بـل بـرای محـوی کامـل ایـن بیمـاری بایـد بـا تدبیـر بیشـتر عمـل کرد.
در گام نخسـت نیـاز اسـت کـه عوامـل وخلاهـا در برنامـه هـای واکسـین پولیـو بررسـی شـود در ایـن جـای نیسـت کـه نهـاد هـای دولتـی و نهـاد هـای کمـک کننـده کار شـان را بـه دقـت انجـام داده انـد؛ مگـر مشـکلات محیطـی باعـث شـده اسـت کـه برنامـه هـای وقایـوی در برابـر پولیـو درسـت عملی نشـود، عـدم دسترسـی بـه مراکـز صحـی، عـدم آگاهـی خانواده‌هـا از مزایـای واکسـین پولیـو و پـاره از مشـکلات محیطـی ومنطقـه یـی رفـت وآمـد مهاجریـن در دو طـرف خـط دیورنـد کـه امـکان انتقـال ویـروس پولیـورا حتمـی میکنـد... میتواننـد مـواردی باشـند کـه مبـارزه بـا پولیـو را در افغانسـتان زمانبـر سـاخته اسـت.
سـاری بـودن پولیـو واینکـه ایـن بیمـاری به جـز از افغانسـتان و پاکسـتان در نقـاط دیگـر جهـان نابـود شـده اسـت، باعـث شـده اسـت کـه افغانسـتان و پاکسـتان در تمرکـز سـازمان صحـی جهـان باشـند.
از دیـد سـازمان صحی جهان و سـازمان یونیسـف؛ هـر اتفاقی کـه در افغانسـتان وپاکسـتان بیفتـد، روی اهـداف جهانـی این دو نهـاد تأثیـر می‌گـذارد، یعنـی خطـر شـیوع دوبـاره ایـن بیمـاری بـه کشـورهای دیگـر همچنـان وجـود خواهـد داشـت، زیـرا بیماری‌هـای عفونـی مرزهـای جغرافیـای و انسـانی را نمی‌شناسـند.
از دیـد ایـن دو سـازمان جهانـی تـا زمانـی کـه حتـی یـک کـودک مبتـلا بـه ویـروس فلـج اطفـال وجـود داشـته باشـد، کـودکان در همـه کشـورها در معـرض ابتـلا بـه ایـن بیمـاری قـرار دارنـد، ایـن دو نهـاد جـدا تاکیـد دارنـد کـه در شـرایط اضطـراری هـم بایـد بـه پولیـو رسـید و خطـر ابتـلا کـودکان بـه ایـن بیمـاری را بایـد از میـان برداشـت.
ایـن نمایانگـر آن اسـت کـه پولیـو تنهـا یـک خطـر در برابـر کـودکان افغـان نیسـت، فراتـر از آن خطـر ابتلا وشـیوع مجدد آن وجـود دارد چـه خـوب اسـت کـه بـرای محـوی ایـن بیمـاری مسـئولانه تـر فکـر کنیـم، منابـر، مسـاجد، مکاتب، رسـانه هـا، بـزرگان قومـی... در ایـن خصـوص بیشـتر فعال شـوند تـا بـار ایـن بیمـاری از افغانسـتان برداشـته شـود و خطـر شـیوع مجـدد آن از افغانسـتان بـه کشـور هـای دیگـر هـم از میـان رود تـا در آینـده از قضـاوت نادرسـتی بـه آدرس افغانسـتان جلوگیـری شـود.
نیـاز اسـت هر شـهروند افغانسـتان و هـر نهاد حکومتـی برای محـو پولیوبیشـتر تـلاش کننـد ومبـارزه بـا ایـن ناهنجـاری صحـی را یـک وجیبـه دینـی ومیهنـی بداننـد.

شعر و ادب

غزل

حضرت عطار (رح)

خواجه تا چند حساب زر و دینار کنی
سود و سرمایهٔ دین بر سر بازار کنی
شب عمرت بشد و صبح اجل نزدیک است
خویشتن را گه آن نیست که بیدار کنی
چیست این عجب و تفاخر به جهان ساکن باش
چند با صد من و من سیم و زر اظهار کنی
پنج روزی همه کامی ز جهان حاصل گیر
عاقبت هم سر پر کبر نگونسار کنی
آن نه کام است که ناکام بجا بگذری
وان نه برگ است که بر جان خودش بار کنی
جمع تو بار گنه باشد و دیوان سیاه
نه هم آخر تو خوشی نام سیه بار کنی
چون همی دانی کت خانه لحد خواهد بود
خانه را نقش چرا بر در و دیوار کنی
سهو کارا به تک خاک همی باید خفت
طاق و ایوان به چه تا گنبد دوار کنی
مرگ در پیش و حساب از پس و دوزخ در راه
به چه شادی خرفا خندهٔ بسیار کنی
تو که بر روبه مسکین بدری پوست چو سگ
عنکبوتانه کجا پردهٔ احرار کنی
این همه دانی و کارت همه بی وجه بود
خود ستم کم کن اگر منع ستمکار کنی
به فصاحت ببری گوی ز میدان سخن
لیک خود را به ستم بیهده رهوار کنی
خویش و همسایهٔ تو گرسنه وز پر طمعی
نفروشی به کسی غله در انبار کنی
جامه در تنگ و دلت تنگ و در اندیشهٔ آن
تا دگر ره ز کجا جامه و دستار کنی
بر ضعیفان نکنی رحم به یک قرص جوین
وانگه از ناز به مرغ و بره پروار کنی
مستراحی است جهان و اهل جهان کناسند
به تعزز سزد ار در همه نظار کنی
نافه داری بر هر خشک دمانی مگشا
اول آن به که طلبکاری عطار کنی

***

هر نفسی شور عشق در دو جهان افکنی
آتش سودای خویش در دل و جان افکنی
جان و دل خسته را ز آرزوی خویشتن
گه به خروش آوری گه به فغان افکنی
گر به سر کوی خویش پردهٔ عشاق را
گل کنی از خاک و خون کار به جان افکنی
گر بگشایی ز بند گوهر دریای عشق
بی دل و جان صد هزار سر عیان افکنی
هر نفسی روی خویش باز بپوشی به زلف
تا دل عطار را در خفقان افکنی

مور او هغې حقوق!

خالد مشعل

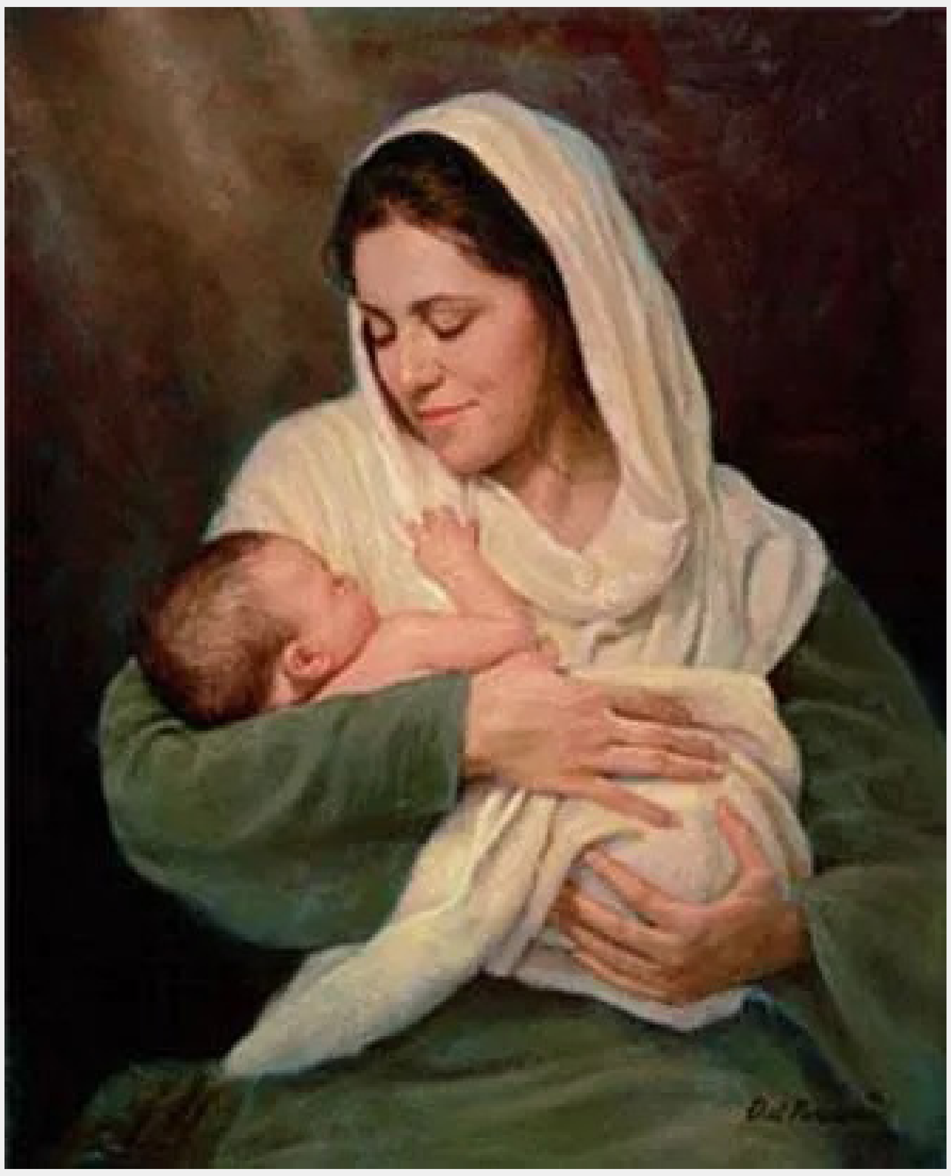

الله جل جلاله مور و پلار ته ستر شان او عزت ورکړی ، له خپل حق سره جوخت يې د هغوی د حق يادونه کړې ده: «او ستا رب جل جلاله دا حکم کړی چې له هغه پرته د بل چا عبادت مه کوئ او له مور و پلار سره ښه چلن کوئ، که مور و پلار کې يو يا دواړه ستا په شتون کې زړښت ته ورسېدل (اُف) هم مه ورته وايه.» د اسراء سورت[٢٣] ايت. همدا مينديې دي چې د الله جل جلاله د نازوليو رسولانو او انبياؤ عليهم السلام روزنه او پالنه يې کړې ده، چې هغوی بيا له بعثته وروسته خپلو اُمتونو ته (د مؤمن به) ځيزونو درسونه ورکړي او د بېلارېتوب له کندو يې د حق او حقانيت پراخه رڼه ډګر ته رابللي دي، همداراز د نړۍ نور غوره او د الله جل جلاله محبوب بنده ګان هم ميندو پيدا کړي، روزلي او پاللي دي، چې هغوی د نورو انسانانو لپاره د دنيا او اخرت د نېکمرغۍ او سعادت لامل ګرځېدلي دي. ادې او مور هغه خوږه کلمه ده چې په اورېدو يې د اولادونو زړونه باغ باغ کېږي، پرې خوښېږي اوخوشالېږي. نېکمرغه او بختور هغه دي چې مور و پلار يې ژوندي وي او د هغو خدمت وکړي؛ ځکه مور او پلار په کوچنيوالي کې د خپل اولاد لپاره اوږدې اوږدې سرې شپې وينښې تېروي، همدا موراني د هغوی (اولاد) په خاطر هر ډول کړاوونه او ستونزې ګالي.

هو! موراني خپل اولادونه ۹ مياشتې په ګېډو ګرځوي او پر وراندې يې لسګونه ستونزې زغمي، چې ماشوم (زوی يا لور) دنيا ته تشريف راوړي، بيا يې په ښوونه، روزنه او پالنه کې هڅه او هاند کوي. په نړۍ کې ډېر علماء، فقهاء او پوهان تېر شوي، چې مورانو يې ښه ښوونه او روزنه کړې او لويو لويو پوړيو ته رسېدلي، ستر ستر علماء ترې جوړ شوي او غټ غټ کارونه يې د اسلام لپاره کړي دي، لکه امام احمد دخپلې مور په واسطه امامت او اجتهاد مقام ترلا سه کړ،همدا راز امام ابن حجر رحمه الله د خپلې خور په لاسونو دومره ستر مقام ته ورسېده. امام بخاري رحمه الله يتيم و، مور يې پالنه او روزنه وکړه . يعنی امام بخاري رحمه الله د نبوي احاديثو داسې کتاب وليکه، چې له قرآن کريم نه وروسته هغه لومړی مقام لري.

حضرت محمد صلی الله عليه وسلم هم لا پيدا شوی نه و، چې عزتمن پلار يې وفات شو او د ده پالنه د ده ګرانې مور وکړه او په ډېره غوره توګه يې د هغه پالنه او رزنه وکړه.

په شلمه پېړۍ کې د مور ورځ نمانځل پيل شول او دا تر اسلامي نړۍ پورې را ورسېده چې اوس د اسلامي نړۍ په ډېرو هېوادونو کې دا ورځ نمانځل کيږي، غونډې او جلسې دايرېږي، د مورانو د حقوقو په اړه اوږدې اوږدې ويناوې کېږي، هره ورځ د مور و پلار ورځ ده، بايد هره شپه او ګړۍ د مور د خوښۍ لپاره وي، تل په ورين تندي ورته وګورو، قدر او درناوی يې کړو. مور او پلار ډېرحقونه لري، يو څو دلته بيانېږي:

١ ــ له مور او پلار سره خورا زياته نيکي کول
٢ ــ له مور و پلار سره ښېګڼه کول.
٣ ـــ د مور و پلاری خبره منل او اطاعت يې کول.
۴ ـــ چې د خالق جل جلاله نافرماني نه راځي، په هغو کارونو کې د مور و پلار فرمان منل.
۵ ـــ د مور و پلار شرعي اوامر منل، هم په دنيا کې ګټه لري او هم په اخرت کې. او برعکس نافرماني يې په دواړو جهانونو کې زيانمنه ده.

اسلام مور و پلار ته ستر مقام وربښلی دی؛ ځکه خو الحمدلله په دې سپېڅلي دين کې د کورنۍ رسم موجود دی، مور و پلار، اولاد او اِنګور په يو کور کې اوسېږي، د کور ټول غړي د مور و پلار قدر او عزت کوي، خدمت يې عبادت ګڼي، زموږ کورنۍ ژوند د لوېديځوالو غونډې نه دی، چې مور و پلار يې زړښت ته ورسېږي، نو د زَړو په سرکاري هستوګنځايونو کې يې واچوي او اولاد پښې ترې سپکې کړي. ولې مسلمانان د مور و پلار خدمت له خپلو اهمو دندو ګڼي. د مور ورځ په رسنيو کې په تشو الفاظو لمانځل نه دي پکار، د هغو[مور وپلار] خدمت کول لازم دي دواړه تل خوښ او خوشاله ساتل په کار دي.

د تودوخې په موسم کې له مختلفوناروغيو څخه ځانونه خوندي کړئ

شاه محمود درويش

په ژوند کې روغتيا او سلامتيا غوره او ستره شتمني ده ، ځکه که چېرې يو شخص ناروغ وي نو هغه نه د ځان اونه هم د خپلې کورنۍ او ټولنې له پاره کار کولی شي او نه هم د پاک الله (ج) عبادت په ښه توګه ترسره کولی شي نو دا په ډاګه ويلی شو چې د هر انسان لپاره روغتيا او سلامتيا غوره سرمايه بلل کېږي اوهم انسان په دې مکلف دی چې بايد د خپل ځان او خپلې کورنۍ د هر قدرمن غړي د روغتيا اوسلامتيا په ساتنه او څارنه کې جدي ، هوښيار او هڅانده واوسي او هراړخيزه پاملرنه ورته وکړي.داچې اوس د تودوخې موسم دی پردغه حالت کې پرموسمي ناروغيو د خلکو اخته کېدو احتمال زيات ليدل کېږي، نو له دې امله لازمه ده چې هر قدرمن هيوادوال بايد چاپېريال ساتنې ته پوره پاملرنه وکړي او د چاپېريال ساتنې د سيستم پوره رعايت ته په بشپړه توګه ژمن وي، ځکه په دې برخه کې د ناغېړيو له امله زياتره وخت زموږ يو شمېر هيوادوال په ډول ډول ناروغيو اخته کېږي خو له بده مرغه ځينې دغه ډول ناروغان د روغتيايي آسانتياوو د نه شتون له امله آن خپل ژوند له لاسه ورکوي، اوس له هروخته ډېره اړينه او ضروري ده چې هر قدرمن وګړی بايد په لازمي توګه نسناستي او نورو موسمي ناروغيو په وړاندې ځان او د خپلې کورنۍ قدرمن غړي مخکې له مخکې وقايه کړي، يعنې هر څوک بايد د نل ، لاسي بمبو ، پاکو او سرپټو څاګانو ، چينو او کاريزونو له اوبو بايد استفاده وکړي، ناپاکې او غير صحي اوبه بايد له جوش اويا کلورينو له ګډولو وروسته وڅښي، تازه ميوې او ترکاري د کلورينو په اوبو يا پوتاشيم پرمنګناتو اويا مالګينو اوبو پريمينځي اوبيا دې ترې استفاده وکړي ، د اوبو لوښی بايد ښه پريمينځل شي چې پاک شي او بيا ترې استفاده وشي، البته د څښاک اوبو پرلوښو ناولي لاسونه مه وهئ او هم په دغه ډول ناولو لوښو کې اوبه مه څښئ ترڅو ناروغان نه شئ، له ډوډۍ خوړلو مخکې او له رفع حاجت وروسته خپل لاسونه پرپاکو اوبو او صابون پريمينځئ ، د هغو خوړو له خوړلو ډډه وکړئ چې کوڅو او بازارونو کې پلورل کېږي، د خپل کور او کوڅې کثافات او اضافی توکې د اوسېدو له ځای او چاپېرياله لرې يوسئ ، بيا هغه په ځمکه کې خښ کړئ اويا يې وسوځوئ ترڅو د حشراتو او حيواناتو په ذريعه د امراضو له انتقاله په امان کې و اوسېږئ، همداراز خولې ته د لاسونو وروړل کولی شي ميکروبونه بدن ته ورداخل کړي، له غذايي موادو سره د ناولو لاسونو تماس کولی شي هغوته د ميکروبونو د لېږديدو سبب وګرځي، د هغو ټولو څيزونو پاک ساتل ضروري دي چې د خولې له لارې ګيډې ته داخلېږي او دا طريقه د ناروغيو د زياتېدو او اسهال مخنيوی کوي، الله پاک دې وکړي چې پورته ياد شوي ټکې په ښه توګه رعايت کړئ ترڅو ستاسو او هم ستاسې د کورنيو د قدرمنو غړو روغتيا او سلامتيا له هرپلوه تامين او خوندي شي او دژوند په بهير کې د ډول ډول ناروغيو له ګواښ سره مخامخ نه شئ او نه هم موسمي ناروغۍ ستاسو د خپګان سبب ونه ګرځي، پردې اساس کېدای شي ستاسو د پرله پسې کوښښونو او بيدارۍ له امله ستاسو او ستاسې د کورنۍ د ټولو غړو د ژوند غوره سرمايه چې بشپړه روغتيا او سلامتيا ده په هېڅ ډول زيانمنه نه شي، بلکې د تل لپاره ستاسو د ژوند په بهيرکې خوندي پاتې شئ

تلاش‌های شبانه روزی شاروالی ...

مسوولین شـــاروالی کابل می‌گویند که این اداره زحمات شـــبانه روزی برای زیبا سازی شـــهر کابل انجام می‌دهد و مـــردم باید با ایـــن اداره بـــرای جلوگیـــری از تخریب زیرساخت‌ها همکار باشند. نعمت الله بارکزی، سخنگوی شـــاروالی کابل در مصاحبه با آوا گفته است: که شاروالی کابل زحمات شبانه روزی برای زیبا سازی شهر ص۵ کابل، کنتـــرل بـــازار و نرخ‌ها و... می‌کشـــد و در ضمن پلان‌های دیگـــری نیز بعد از اتمـــام کار چهار راهی‌ها و ســـرک‌های عمومی برای زیبا سازی بیشتر شهری در نظر دارد که با همکاری مردم نتیجه بخش خواهد بود.
بارکـــزی تاکید کـــرد: مردم بایـــد با اداره شـــاروالی برای جلوگیری از تخریب زیرساخت‌ها همکار باشند زیرا شهر متعلق به همه مردم است.
او همچنان افزود: اگرچه در شهرکابل کانالازیسیون وجود ندارد و نهاد دیگری (اداره آب رســـانی و کانالازیســـیون) مســـئولیت آن را به عهده دارد، اما شاروالی کابل به خاطر جلوگیری از تخریب زیرساخت‌ها ونگهداری آن‌ها بعضی کانال‌ها را ایجاد کرده و با ارگان مذکورهماهنگ است.
او همچنین اظهار داشت: درهر قسمتی از شهر که ساخت و ســـاز ســـرک آغاز می‌گردد و یا پروژه‌ای تطبیق می‌شود خانه‌های که در نقشـــه شـــاروالی برابر نباشند تخریب و مطابق قانون اســـتملاک برای آن‌ها خساره خانه و قیمت زمین پرداخت خواهد شد، البته این در صورتی است که زمین غصبی یا دولتی نباشد.
اداره شاروالی کابل در حالی از نوسازی و بازسازی سخن می‌گوید که منطقه پل سوخته در غرب کابل طی ۲۰ سال اخیر به زباله دانی و محل بود و باش معتادین تبدیل شـــده بود و مردم به اثر تعفن و بوی بد از کنار آن بسیار به سختی عبور می‌کردند، اما به اثر تلاش شاروالی، اکنون به مکان زیبا و عاری از هرگونه آلودگی تبدیل شده است.

د بغلان برېښنايي تولید ...

د یاد ولایت د برېښـــنا رئیس ملا سردارولي حمزه وویل، چې په دوهم بند کې د برېښـــنا د تولیدي فابریکې درېیم توربین تـــه د ۲ زره ۹۱۲ لېټره د اړتیا وړ آئیل اچولو ســـره دغه توربین په آزمایښتي ډول فعالېدو ته چمتو شوی، چې په فعالېدو ســـره به يې تر یوه بریده بغلان کې د برېښـــنا د کمښت ستونزه حل شـــي. حمزه زیاته کړه، چې دا توربین د درې میګا واټه برېښـــنا د تولید ظرفیت لري چې په دې ســـره به د بغلان په دوهم بند کې د تولیدي برېښنا ظرفیت ۹ میـــګا واټو ته لوړ شـــي. مســـوولین ټینـــګار کوي چې یاد توربین د بغلان برېښـــنا شـــرکت د فني کارکوونکو له لـــوري جـــوړ او ګټـــې اخیســـتنې تـــه چمتـــو شوی دی.

افزایش سی و چهار ...

که این اداره در قسمت توســـعه پروژه‌های برشنا برنامه‌های دیگـــری را نیـــز عملی ســـاخته که ســـبب برق دار شـــدن قســـمت‌های زیادی از ولسوالی کشک کهنه و رباط سنگی گردیده‌است.

غزني کې د اوبو بند ...

په شـــتون کې پیل شوې. یاد بند، د ۱۵ متره لوړوالي، ۹ متـــره پلنوالـــي او په لاندېنۍ برخـــه کې د ۲۲ متره پـــه اوږدوالي ســـره جوړېـــږي، چـــې د ۹۳ زره متره مکعـــب اوبو د ذخیره کولـــو، ۳ کیلو واټه برېښـــنا د تولید او د ۳۸۰ هکتاره کرنیـــزې ځمکې د خړوبولو وړتیـــا به ولـــري او ۳۸۵ کورنۍ به په مســـتقیم ډول ورڅخه ګټه پورته کـــړي. د یادونې وړ ده، چې د یاد بنـــد چارې د ســـیمې خلکو په مالـــي ملاتړ د غزني ســـیندیزې فرعي حوزې تر څارنې لاندې پرمخ وړل کېږي.

والی هرات ...

انـــرژی و آب دیدار کرد. او در این دیدار خواســـتار امتداد پروژه تاپ به طور کلی یا حد اقل تا ولسوالی شیندند شد تا ولسوالی‌های پنجگانه شیندند از برق آن مستفید شود. همچنان در قسمت تولید برق از سوی وزارت انرژی و آب قرار داد با شـــرکت ۷۷ ترکی به امضا رسیده که با تکمیل شـــدن مطالعات تخنیکی آن بعد از یکســـال کار عملی ساخت دســـتگاه تولید ۲۰۰ میگاوات برق در هرات آغاز خواهد شد.

د کابل سیند ښکلا او حفاظت ...

ابداتو ریاســـت استازو هم ګډون درلود. په ناسته کې د نورو موضوعاتو سربېره د کابل ســـیند پر غاړه د اوسپنیزو غرفو د جوړولو موضوع تر غور لاندې ونیول شوه او هغه تخطیانې، چې په دې برخه کې ترســـره شوي هغه په ګوته او د حل په موخه یې لازم تصمیمونه ونیول شـــول. د اطلاعاتو او کلتور وزارت د هنر او کلتورمعین په دغه ناسته کې وویل، د کابل سیند، چې د هېواد تاریخي ابده او حفاظت شوې ساحه بلل کېږي، ښـــکلا او حفاظت ته یې باید جدي پاملرنه وشي او اجازه ورنکړل شي، چې په حریم کې یې اساسي ساختمان او ابادي جوړه شي او د خلکو له سترګو پناه شي.

د خوړو او درملو ملي ادارې ...

چې په دغه کتنه کې د دواړو هېوادونو د اقتصادي اړیکو پر ټینګښـــت، خوراکي توکو، درملو او طبي محصولاتو په کیفیـــت، خوندیتوب، د ذکر شـــویو توکو د قاچاق د مخنیـــوي او په دې برخه کـــې د دواړو هېوادونو په دوه اړخیزو همکاریو بحث او خبرې شوې دي.
خبرپاڼه کې زیاته شـــوې، چې په یـــاده کتنه کې نیکنام ژمنه وکړه، چې دوی به د افغانســـتان د خوړو او درملو ملي ادارې سره هر اړخیزه همکاري وکړي.
د یادونـــې وړ ده، چـــې د خوړو او درملـــو ملي ادارې سرپرســـت ډاکټر عبدالباري عمر درې ورځې وړاندې د یوه پلاوي په مشرۍ د ایران له روغتیایي چارواکو سره د لیدنې په موخه دغه هېواد ته سفر کړی دی.

کاغذپرانی در ادارات ...

همکار تاجران داخلی باشـــند. به گـــزارش «آوا»، نورالدیـــن عزیزی، سرپرســـت وزارت صنعت و تجارت روز دوشنبه، ۲۵ ثور، طی کنفرانس مطبوعاتی گفت که در ماه مبارک رمضان نشست‌های بخاطر ایجاد سهولت‌ها برای تاجران صورت گرفته است و اکنون در همه عرصه‌ها سهولت به وجود آمده است. وی افزود که ایجاد سهولت مطابق خواهشات ملت و سکتور خصوصی بوده است، قوانین خارجی به سود کشور و مردم افغانستان نیست و تاکنون قابل تطبیق نبوده است. عزیزی تصریح کرد که در تمام بخش‌ها بخصوص در ۲۷ موارد امروز در قسمت تجارت و مالیات ســـهولت به وجود آمده است و آنان کوشش می‌کنند تا در بخش‌های دیگر نیز در قسمت تسهیل سازی قوانین کار صورت گیرد. وی با اشاره به کاغذپرانی‌ها در ادارات دولتی گفت که در قسمت از بین بردن کامل آن در ادارات حکومتی تلاش می‌کنند. عزیزی در بخش از ســـخنانش با اشاره به حکومت‌داری برقی اضافه کرد که آنان در قسمت حکومت برقی تلاش می‌کنند و در صورت به میان آمدن آن، با کشورهای جهان اول می‌توانند رقابت کنند. عزیزی در ادامه از عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه‌الله، رهبر امارت اســـلامی یـــاد کرد که در دیدارهایش با وی، از دلسوزی و نزدیکی با ملت سخن گفت و اضافه کرد که موصوف راهکارهای زیادی برایش داده است. سرپرست وزارت صنعت و تجارت در اخیر از رسانه‌ها و خانواده‌ها خواست تا در قسمت فرهنگ‌سازی مالیات تلاش کنند. وی در ادامه تطبیق قوانین مالیاتی را ســـخترین قوانین در کشور و جهان دانست. این‌مقام وزارت صنعت و تجارت از ســـرمایه‌گذاران خواست تا به کشور برگردند و در قسمت سرمایه‌گذاری در کشور سهم بگیرند. در همیـــن حال، یونس مومند، رییس اتاق تجارت و سرمایه گذاری گفت که پیشرفت یک کشـــور با تجارت و صنعت همراه است و باید با همدیگر در این قسمت همکاری کنیم. وی افزود که در قسمت ایجاد بسته‌های تشویقی برای تجاران باید کار صورت گیرد، تا تاجران به کشور برگردند. وی در اخیر از تاجران خواست تا به کشور برگردند و در قمست سرمایه‌گذاری و تجارت در افغانستان سهم‌بگیرند.

جګړه ځپلي ...

ښوونځو ودانۍ ویجاړې شوي او بیارغونې ته اړتیا لري. د مسوولینو په خبره په خوســـت کې ۱۰۰ ښوونځي هېڅ ودانۍ نه لري او نږدې ۲۰۰ نور یې بیا احاطې نه لري. د دغه ولایت زده کوونکي هم د ویجاړو شـــویو ښوونځیو د بیارغونې غوښتنه لري. د خوســـت د پوهنې ریاست د معلوماتو له مخې په دغه ولایت کې دا مهال د نجونو او هلکانو ۳۷۰ دولتي او شـــاوخوا ۱۳۰ خصوصي ښوونځي موجود دي.

بازدید هیئت امارت اسلامی ...

اسلامی افغانستان یاد کرده است. به نقل از «آوا»: خبرگزاری کتاب ایران گزارش داده که این هیئت افغانســـتانی با حضور در بخش بین‌الملل نمایشـــگاه با اسماعیل جانعلی‌پور، مدیرکل دفتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشـــاد اســـلامی ایران ملاقات کرد. بر اســـاس این گزارش، در این دیدار جانعلی‌پور با اشـــاره به ظرفیت کتاب برای ارتقای سطح آگاهی مردم و وفاق ملی گفت: تجربه موفق برگزاری نمایشـــگاه کتاب تهران با چنین گستردگی بعد از سی‌وچهار دوره، تجربه بسیار گران‌قیمتی است که نه‌تنها برای کشـــور افغانستان بلکه برای بسیاری از کشورهای بزرگ‌تر و پیشـــگام در فعالیت‌های کتابخوانی نیز قابل اســـتفاده است. نماینده افغانســـتان نیز ضمن ابراز خرســـندی بـــرای حضور در بزرگترین رویداد فرهنگی ایران گفت: مدت کوتاهی است که به ایران آمده‌ایم و خوشـــحالیم که در نخستین ماه‌های حضور خود چنین رویداد بزرگی را می‌بینیم. هیئت افغانســـتانی، همچنین بر اســـتفاده از ظرفیت اشـــتراکات فرهنگی دو کشور برای تبادلات آســـان‌تر میان نخبگان تاکید کردند. وی ادامه داد: در افغانســـتان «نمایشـــگاه کتاب کابل» برگزار می‌شود و در دوره بیست و یک ماه اســـتقرار امارت اسلامی، این نمایشـــگاه برگزار شده است؛ البته نمایشـــگاه بزرگی نیســـت، اما توجه به کتاب، تلاش برای آرامش مردم و ســـوق دادن به سمت مطالعه را مورد توجه خود قرار داده‌ایم.

در سایه‌ی امارت اسلامی ...

اســـلامی نه تنها «فرار ســـرمایه» از کشـــور رخ نداد؛ بل شـــاهد افزایش علاقمندی تاجران داخلی و خارجی برای ســـرمایه‌گذاری در افغانســـتان بوده‌ایم. رشـــتیا افزود که در یک‌ونیم سال گذشـــته تعداد زیادی از تاجران در بخش‌های مختلف ســـرمایه‌گذاری کرده و زمینه ساز اشتغال در جامعه شده‌اند. براســـاس گفته‌های او؛ پس از روی کار آمدن امارت اســـلامی و افزایش سرمایه‌گذاری؛ با وجود رقابت منفی کشورهای همسایه و دمپینگ، اما در ٦١ نوع جنس به خودکفایی رسیدیم و دیگر این اجناس از بیرون وارد نمی‌شود. او اشاره کرد که ســـرمایه‌گذاری در حالی اخیراً در کشور جذب شده است که بعد از ســـال ٢٠١٤ به علت فساد گسترده و نبود امنیت، هر سال شـــاهد فرار سرمایه از کشـــور بودیم. او تاکید کرد که امارت اسلامی باید سیاســـت‌های حمایوی خود از تاجران را بیشـــتر ســـازد و با برداشتن محدودیت‌های بانکی موجب جذب بیشتر سرمایه در کشور گردد.
بربنیاد گفته‌های رشـــتیا؛ با وضع محدودیت بانکی تاجران مجبور شده‌اند تا در حواله‌ی هر صد هزار دالر بیشـــتر از ٤ هزار دالر کمیسیون بدهند؛ در حالیکه قبل از این از طریق انتقال بانکی حدود ٣٠٠ دالر می‌پرداختند.
در همیـــن حال عبدالســـلام آخندزاده جواد ســـخن‌گوی وزارت صنعت و تجـــارت به خبرنگار آوا گفت که امارت اســـلامی جهت ســـرمایه‌گذاری ســـرمایه گذاران داخلی و خارجی ســـهولت‌های زیادی را فراهم کرده که باعث دلگرمی ســـرمایه گذاران داخلی و خارجی شـــده و آنان سعی دارند در بخش‌های مختلف ســـرمایه گذاری کنند. او اضافه کرد که نسبت عدم فعالیـــت نمایندگی‌های افغانســـتان در برخی کشـــورها، وزارت صنعت و تجارت جهت دسترســـی آســـان ســـرمایه گذاران به ویزای افغانستان یک اداره‌ی ویـــژه را در فـــرودگاه کابل ایجاد کرده‌اند. بر بنیـــاد گفته‌های جواد؛ ســـرمایه‌گذاران خارجی بدون کدام مشـــکل و بعد از صـــدور دعوتنامه از جانـــب وزارت صنعت و تجارت می‌توانند به افغانســـتان بیایند و در داخل فرودگاه ویزای خود را دریافت کنند.

افغانستان کې له قطري پلاوي څخه ...

کې د هېوادونو د شک او بدګومانۍ د لرې کولو په برخه کې کوټلي ګامونه پورته کړي.
بل خـــوا، هېواد تـــه د قطري پلاوي له ســـفر وروســـته د امریکا د بهرنیـــو چارو وزیر له خپل قطري ســـیال سره په ټلېفوني اړیکه کې د افغانستان د وروســـتیو بدلونونو په تړاو خبرې کړې دي. تر اوسه د دغـــو خبرو جزییات څرګند نه دي؛ خـــو د امریکا د بهرنیو چارو وزارت په خبرپاڼه کې راغلي دي، چې واشنګټن له افغانستان سره د قطر د دوامداره مرستو ستاینه کړې ده.

از میان ۲۰ کشور داوطلب ...

«ایجاد تســـهیلات لازم در موضوعات مهم مالیاتی به هدف رشـــد و تقویت ســـکتور خصوصی» گفت که امارت اسلامی همچنان که در تخلیه دشمن از کشـــور موفق بوده است، در بحث ایجاد تســـهیلات برای شهروندان نیز موفق عمل کرده اســـت. او با بیان اینکه ما متعهد به آبادی و شکوفایی کشور هستیم و افغانســـتان را تدریجاً اعمار می‌کنیم اضافه کرد که امارت اسلامی در نزدیک به دو ســـال حضور خود در قدرت، تسهیلات زیادی را برای شهروندان به ویژه مالیه دهندگان ایجاد کرده است. حنیف خاطر نشان ساخت که با وجود انجماد ذخایر ارزی کشور از ســـوی امریکایی‌ها و همچنان متوقف شدن کمک‌های انکشافی؛ اما امارت اسلامی در دو سال گذشته نه تنها تکس و مالیات را افزایش نداده، بل سهولت‌های زیادی را نیز ایجاد کرده است. بر بنیاد گفته‌های حنیف؛ در دو سال گذشته تمام بودجه انکشـــافی و عادی از عوایید داخلی تامین شده است. او همچنین اشاره کرد که کمیته‌های امارت اسلامی از یک سال به اینسو روی حل مشکلات ترانسپورتی و موترهای بی اسناد و باقی از مالیات کار کرده اســـت و ادارات مختلف تحت رهبری وزارت اقتصاد طرزالعمل مشخصی در این مورد ساخته که از سوی کابینه و کمیسیون اقتصادی پاس و تایید شده و برای تطبیق آن نیز وزارت‌های داخله و دفاع و همچنین ریاســـت استخبارات دست به کار شـــده اند. حنیف تصریح کرد که موترهای که تا ۲۰ ســـال اسناد خود را تجدید نکرده بود جرمانه باقیات شـــان تا ۱۳۹٤ کاملاً معاف شـــده است و از ســـال ۱۳۹٤ تا ســـال ۱۳۹۷ حدود ۹۰ درصد معاف شده است، همچنین از ســـال ۱۳۹۷ به بعد حدود ۸۰ درصد معاف شده است. او یاد آور شد که برای موترهای بی اســـناد و یک کلید نیز مرکز واحدی در ولایت‌های کابل، هرات و بلخ ایجاد شـــده و در سایر ولایت‌ها نیز به زودی ایجاد خواهد شد. سرپرست وزارت اقتصاد همچنین به حمایت امارت اسلامی از شرکت‌های داخلی گفت که هرچند در خیلی از قراردادها شمار زیادی از شرکت های داخلی و خارجی دواطلب بوده اند؛ اما امارت اسلامی به شرکت های داخلی اولویت داده است.
او به عنوان نمونه اشـــاره کرد که شرکت‌های که در معادن از جمله معادن آهن، سرب و جســـت غور داوطلب بودند از بیش از ۲۰ کشـــور بودند؛ اما امارت اسلامی اولویت را به شرکت های داخلی داده است. بربنیاد گفته‌های او؛ امارت اسلامی پالیسی اش حمایت از تاجران و سرمایه گذاران و شرکت‌های داخلی است چون از متن جامعه بیرون شده اند به همکاری خود مردم سعی در آبادی

معافیت یکساله مکاتب ...

و تقویت سکتور خصوصی» گفت که این کمیته ماه قبل ایجاد شده و تا کنون نشســـت‌های متعددی را به هدف حل مشـــکلات مالیاتی ســـکتورهای یاد شده برگزار کرده است. حنفی اضافه کرد که دو ماه قبل شماری از تاجران ملی مشکلات فرا راه تاجران و صنعت‌کاران را به شورای علماء و عالیقدر امیرالمومنین گزارش داده بودند که پس از آن رهبر امارت اسلامی برای حل آن دستور ایجاد کمیته‌ی ویژه‌ی را داده بـــود. او اضافه کرد که در این کمیتـــه نماینده‌ی با صلاحیت دفتر ریاســـت الوزراء، نماینده‌ی با صلاحیت کمیســـیون اقتصادی، وزیر تجارت و جمعی از کمیســـیون تنظیم تشـــکیلات و معاشات، وزیر مخابرات، وزیر مالیه، نماینده‌ی د افغانســـتان بانک، نمایندگان ارگان‌های امنیتی، وزارت داخله و وزیر شهر سازی عضویت دارند. بربنیاد گفته‌هـــای حنفی؛ از نیمه‌های رمضان ســـال جاری تا کنون این کمیته نشســـت‌های متعددی را با صنعکاران برگزار کرده است و پس از آن نتایج این نشســـت‌ها با عالیقـــدر امیرالمؤمنین در میان گذاشته شد که بر بنیاد هدایت وی مکاتب و پوهنتون‌های خصوصی کـــه قبل از این ٤ درصد مالیه ربع وار می‌دادند، برای یک ســـال از تحویلی مالیات معاف شـــدند. او اضافه کرد که سکتور زراعت نیز بر بنیاد هدایت امیر امارت اسلامی حفظه‌الله از تحویلی یک سال مالیه معاف شـــده‌اند و نیز برای تقویت صنعکاران مالیات سالیانه آنان از ٤ به ۲ درصد تقلیل داده شـــده اســـت. معاون اداری ریاست الوزراء همچنین گفت که بر بنیاد فیصله کمیته ویژه و همچنین هدایت امیر امارت اسلامی حفظه‌الله پس از این نیاز نیست که دوسیه‌های مالیاتی تاجران از ولایات به مرکز انتقال پیدا کند؛ چون در خود ولایت‌ها از طریق یک میکانیزم مشخص بررسی می‌شود.
او در مـــورد حذف کاغذپرانـــی در ادارات صحبت کرد و گفت که بروکراســـی از بین رفته و برای سهولت تاجران بررسی دوسیه‌های آنان از ۵ ســـال به سالیانه تغییر کرده اســـت. همچنین روبرو شدن تاجران با مامورین پایین رتبه به حد اقل رسیده است.
حنفی از ســـهولت در توزیع پاسپورت برای تاجران و صنعت کاران نیـــز خبـــر داد و گفت که برای اجرای ویزه کشـــورهای مختلف به دستگاه‌های دیپلماتیک و وزارت خارجه هدایت داده شده است تا با کشورهای که مسایل تجراتی داریم سهولت ایجاد کند.

کلتوري مسایل باید...

مرستیال او د چین د تاریخ او لرغون پوهنې پوهنتون له استاد او مل پلاوي سره کتلي دي. نوموړي په دې لیدنه کې ویلي، چې کلتوري مسایل باید له سیاسي مســـایلو سره ونه تړل شي. سرپرست وزیر دغه راز زیاته کړې؛ افغانستان داسې لرغوني ســـیمې او کلتوري میراثونه لري چې په نړۍ کې یې ســـاری کم لېدل کېږي، خو په تېرو ۴۰ کلونو کې د جګړو له امله یې لرغونې ســـیمې ســـختې زیانمنې شوې او ځانګړې پاملرنه، نه ده ورته شوې.

Shariat Daily

Shariat
Published by
Islamic Emirate of Afghanistan
M. Ebrahim Nabil ، Director of Gov.dailies
0782080666
Chief Editor : Farooq Ghaljai/ 0778635852
Email: info@shariatdaily.com
WWW.shariatdaily.com ویب سایت:

شریعت
د لیکوال هیئت تر نظر لاندې
د دولتي ورځپاڼو عمومي رئیس:
م محمد ابراهیم نبیل ۰۷۸۲۰۸۰٦٦٦
مسؤل مدیر: فاروق غلجی/ ۰۷۷۸٦۳۵۸۵۲
د شریعت برېښنا لیک: info@shariatdaily.com
پته: د بهرنیو چارو وزارت ته مخامخ - د اطلاعاتو او کلتور وزارت نوې ودانۍ
شماره توزیع و شکایات: ۰۷۷٦۷۸۸٤٤۷ / ۰۷۹۳۵۳۱۵۱۳

Tuesday 16 May 2023 / Established: 1995 / 2nd Season / Vol: 181

افغانستان کې له قطري پلاوي د پانګونې غوښتنه شوې

افغانستان ته د قطري پلاوي له سفر وروسته، د اسلامي ویاند مولوي ذبیح‌الله مجاهد د دغه سفر په تړاو جزئیات وړاندې کړي دي. نوموړی وایي چې په دې کتنه کې اسلامي امارت د اړیکو د ښه کېدو، د همکاریو د دوام او په افغانستان کې د قطر د پانګونې غوښتنه کړې ده.
مولوي ذبیح‌الله مجاهد زیاته کړې، اسلامي امارت له قطري پلاوي غوښتي چې له افغانستان سره د نړۍ د ډیپلوماتیکو اړیکو د ښه کېدو په برخه۵مخ

کارشناسان‌اقتصادی:

در سایه‌ی امارت اسلامی سرمایه‌گذاری در کشور افزایش یافته است

آگاهان امور اقتصادی با تقدیر از سیاست حمایوی امارت اسلامی از سرمایه‌گذاران می‌گویند که این عمل در یک‌ونیم سال گذشته موجب جذب میلیون‌ها دالر سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در کشور شده است.عبدالنصیر رشتیا، تاجر و آگاه اقتصادی در گفتگو با خبرگزاری آوا گفت که با وجود وضع محدودیت‌های بانکی و پایین آمدن توان خرید مردم؛ اما پس از روی کار آمدن امارت ص۵

بازدید هیئت امارت اسلامی از نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران

تعدادی از دیپلمات‌های امارت اسلامی افغانستان در تهران در چهارمین روز نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، ضمن دیدار با مسئولین این نمایشگاه، به بازدید از آن، از جمله غرفه‌های انتشارات افغانستانی پرداختند. خبرگزاری کتاب ایران از این هیئت، به عنوان هیئت رسمی امارت ص۵

د خوست اوسېدونکي:

جګړه ځپلي ښوونځي دې ورغول شي

د خوست د پوهنې ریاست مسوولین وایي، د تېرو جګړو او طبیعي پېښو له امله په دغه ولایت کې د څه باندې سلو۵مخ

چاپ کتاب راهنمای مناسک حج و عمره

وزارت ارشاد، حج و اوقاف کتاب راهنمای مناسک حج و عمره را با رو عنوانی آسان، مختصر، مدلل و محقق برای رهنمایی حجاج و معلمان ترتیب و چاپ کرده است.
دفتر مطبوعاتی وزارت ارشاد، حج و اوقاف، در خبرنامه‌یی نوشته است که این کتاب از سوی ریاست مجمع علمی و به دستور رهبری آن وزارت، به زبان‌های دری و پشتو ترتیب و چاپ شده است.در خبرنامه آمده است که در کتاب راهنمای مناسک حج و عمره (آسان، مختصر، مدلل و محقق)، اصطلاحات مهم مرتبط به حج، معرفی مکان‌های (مقدس) و غیره موضوعات از منابع معتبر فقهی گردآوری شده است.
گفته شده است که هدف از چاپ این کتاب، رهنمایی و یاددهی مراسم و خرده‌ریزهای حج برای حجاج و معلمان آن است.

د اقلیمي بدلون له امله اوبو ته دافغانانو لاسرسی محدود شوی

ملګري ملتونه وایي چې د اقلیم بدلون په افغانستان کې اوبو ته د خلکو لاسرسی محدود کړی دی. د افغانستان لپاره د ملګرو ملتونو د بشري مرستو همغږۍ اداري یا اوچا پرون ویلي چې، د اقلیم بدلون د دې سبب شوی چې په ټول افغانستان کې خلک د اوبو له کمي سره مخامخ شي.
اوچا ویلي، د هغو کورنیو چې د اوبو له کمي سره مخامخې دي، په ۲۰۲۱ کال کې یې شمېر ۴۸ سلنه و، چې په ۲۰۲۲ کال کې هغه ٦۰ سلنې ته پورته شوې دی. اوچا ویلي، د روان ۲۰۲۳ کال لپاره په افغانستان کې د اوبو او چټلو اوبو د بحران د حل لپاره څه ۲مخ

کمک ۲ میلیون دالری بانک توسعه اسلامی با افغانستان

صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد یا «یونیسف» اعلام کرده که گروپ بانک توسعه اسلامی نزدیک به ۲ میلیون دالر را به کودکان مبتلا به سوء تغذیه افغانستان کمک کرده است.
صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد یا «یونیسف» در توئیترش نوشت که یونیسف از کمک نزدیک ص۲

نیمروز کې د لیلیې ودانۍ بیا ورغول شوه

د نیمروز د کور او ښارجوړولو ریاست مسوولین وایي چې په دغه ولایت کې یې د څه باندې ۱۹ میلیونه افغانیو په لګښت چهاربرجک ولسوالۍ کې د لیلیې ودانۍ بیا ورغول شوه.د مسؤلینو په خبره، چې د دغه ولایت په چهار برجک ولسوالۍ کې د لیلیې ودانۍ د ۱۹ میلیونو ۴۰۰ زره افغانیو په لګښت بیا رغول شوې، چې ۱۴ خونې لري.د مسؤلینو په وینا، د دغه ودانۍ د بیارغولو چارې د یوه کال په موده کې بشپړې او د پوهنې ریاست ته وسپارل شوه.

هلمند کې ۴ کانالونه پاک شول

د هلمند په نادعلي ولسوالۍ کې د افغانستان لپاره د ټولنیز معیشت پروګرام ترچتر لاندې د اوبولګولو د څلورو کانالونو د پاکولو چارې بشپړې او ګټې اخستنې ته وسپارل شول. د دغه ولایت د کلیو، بیارغونې او پراختیا ریاست مسوولین وایي، چې د دغو کانالونو د پاکولو او رغولو چارې د ۳۰.۹ کیلومترو په اوږدوالي د نړیوال بانک په مالي ملاتړ ترسره شوې، چې ۸۰۸ کسانو ته د کار زمینه برابره شوې وه.
د یادونې وړ ده، چې له دې وړاندې هم په بېلابېلا ولایتونو کې افغانستان لپاره د ټولنیز معیشت د پروګرام تر چتر لاندې د لسګونه پروژې بشپړې شوې دي.

بازداشت ۳۶ تن در پیوند به جرایم مختلف

سی و شش تن در شش ولایت در پیوند به قتل، سرقت، اختطاف و قاچاق از سوی پولیس بازداشت شدند.وزارت امور داخله دیروز با نشر تویتی گفت: پولیس در جریان ۲۴ ساعت گذشته و در فعالیت‌های جداگانه امنیتی، ۳۶ تن را در پیوند به سرقت، قتل، اختطاف، قاچاق و سایر جرایم جنایی، از چندین ۲مخ

حملات توپخانه‌ای رژیم صهیونیستی به شمال غزه

رژیم صهیونیستی شامگاه روز گذشته دو بار مقرهای متعلق به مقاومت را در شمال غزه هدف قرار داد؛ اقدامی که نقض فاحش آتش‌بس به شمار می‌رود.به نقل از «آوا»: پس از پنج روز درگیری شدید، مقاومت فلسطین با میانجیگری مصر، شامگاه گذشته، با رژیم موقت صهیونیستی به توافق آتش‌بس دست یافت.پایگاه خبری سبق-۲۴ گزارش داد که توپخانه رژیم صهیونیستی شامگاه روز (یکشنبه) دو بار مقرهای متعلق به مقاومت را در شمال غزه هدف قرار داده است؛ اقدامی که نقض فاحش آتش‌بس به شمار می‌رود.این پایگاه خبری همچنین خبر داد که نظامیان اشغالگر قدس، به سمت اراضی شرق شهرک بیت حانون واقع در شمال نوار غزه تیراندازی می‌کنند که هنوز خبری از تلفات احتمالی این تجاوز، منتشر نشده است.آتش‌بس از ساعت ۲۲ به وقت محلی اجرایی شد. این توافق، شامل آتش‌بس کامل و توقف کشتار غیر نظامیان و انهدام منازل است.
مصر نیز که در این مذاکرات، نقش میانجی را ایفا می‌کرد، طرفین را به اجرای توافق تشویق کرد و گفت که از طریق تماس با آنها، روند اجرای توافق را پیگیری خواهد کرد.روز گذشته منابع عبری نیز گزارش دادند که یک فروند راکت از غزه به سمت شهرکهای اسرائیلی مجاور ص۲

محو ۴ تُن داروی تاریخ گذشته در فاریاب

چهار تن داروی تاریخ گذشته در فاریاب احتراق شد.
این مقدار دارو، در جریان بررسی گروه بررسی کننده‌ی ریاست صحت عامه‌ی فاریاب از دواخانه‌های شهر میمنه جمع آوری شده بود که با حضورداشت هیئت موظف، آتش زده شد.
هیئت مذکور از مالکان دواخانه‌ها در فاریاب خواست تا از فروش داروهای تاریخ گذشته که صحت انسان‌ها را به مخاطره می‌افکند، خود داری نمایند درغیر آن با برخورد قانونی مواجه خواهند شد.

ملګري‌ملتونه:

۲۹۵ زرو افغانانو ته مو سولري برېښنا برابره کړې

د ملګرو ملتونو پراختیایي اداره وایي، تېر۲۰۲۲ کال یې په افغانستان کې د سولري برېښنا د ۳۹۰ سیستمونو په نصبولو او د څه باندې ٦ زره د سولري انرژۍ دستګاو په وېشلو سره په دې هېواد کې ۲۹۵ زره کسانو ته د برېښنا انرژي برابره کړې ده. د ملګرو ملتونو پراختیایي اداري پرون ویلي چې د پاکې او د تجدید وړ انرژۍ څخه په استفادې کورنۍ ۲مخ